

עפ"ת 47192/01/19 - מחמוד אבו אלהיג'א נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 19-01-47192 אבו אלהיג'א נ' מדינת ישראל

תיק חיזוני: 10152088034

בפני כבוד השופט עורך קוטון

מחמוד אבו אלהיג'א

מעורער

נגד

מדינת ישראל

משיבה

פסק דין

- לפני ערעור על החלטת בית משפט השלום לטעורה בעכו (להלן: "בית משפט קמא"), שניתנה בגדרי המ"ש 18-08-2414 בבקשת המעורער להאריך את המועד להישפט.

ההילך בבית משפט קמא

- לטענת המעורער קיבל הودעת תשלום כסף (להלן: "ההודעה") בגין עבירה של שימוש בטלפון בעת נהיגה ללא דיבורית, שנערכה ביום 19.10.17. המעורער הגיע בקשה לדואר רשות ביום 23.11.17 מסניף הדואר בעכו. הבקשה נשלחה לדואר רשות למרכז לפניות נציגי המקום בפתח תקווה (להלן: "מפני א"). האישור בדבר תשלום הבקשה לדואר רשות אבד. لكن פנה המעורער לסניף הדואר על מנת לקבל פרטים על אודות בקשתו. על דף נייר נכתב עבור המעורער מספר פריט הדואר הרשות. על פי מעקב המשלוחים הגיעו הבקשה ליעדה בפתח תקווה. המעורער לא קיבל תשובה בבקשתו, لكن פנה לבא-כוחו אשר הגיע באותו יום 22.5.18 בקשה נוספת להישפט. בבקשת ב"כ המעורער נדחתה. נמסר לב"כ המעורער כי הבקשה הוגשה באיחור ולכן לא ניתן לקבללה. לפיכך, פנה המעורער ביום 8.8.18 לבית משפט קמא.

- תחילה נדחתה בבקשת המעורער על הסוף, נוכח צירוף מסמכים שלא היו ניתנים לעיון וקריאה. בהמשך, לאחר הגשת ערעור (עפ"ת 18-10-37538, להלן: "הערעור הראשון") הוסכם ביום 18.11.18 במהלך הדיון בערעור הראשון, שהדין יושב בבית משפט קמא והמעורער יצירף את כל המסמכים הנדרשים לעיון בית משפט קמא כאשר הם קריאים.

- המשיבה התנגדה לקבלת הבקשה. נטען כי טענותיו העובdotיות של המעורער לא נתמכנו בתצהיר. נטען כי העבירה בוצעה ביום 19.10.17 והיה על המעורער להגיש את בקשתו לכל המאוחר ביום 19.1.18. נטען כי תמורה משלוח דבר הדואר הרשות בסניף עכו בעוד המעורער אינו מתגורר בעכו. נטען כי אין במסמך מעקב המשלוחים שצורף להוכיח את תוכן המסמך שבמחלוקת.

angkan נטען, כלל לא הוכח כי המערער באמת ובתמים הגיע במועד המצוין את בקשתו להישפט.

5. בהחלטה מוקפה, מונמכת ומפורטת, שניתנה ביום 18.12.13, דחה בית משפט קמא את בקשת המערער. בית משפט קמא התייחס לשאלות האירועים אותה תיאר המערער וציין כי המערער התבקש לצרף לבקשתו את המסמך שלטענתו שלח מלכתחילה למפנ"א ביום 17.11.23, אלא שהובրר כי עותק המסמך (הבקשה להישפט) אינו מצוי כלל בידיו.

בית משפט קמא פירט את הוראות החוק הדנות בסוגיה וקבע כי לא הוכח תוכנו של דבר הדואר הרשום אשר לטענת המערער נשלח ביום 17.11.23, והאם מדובר כלל בבקשתה להישפט. מסמך שנשלח ממפנ"א לב"כ המערער העלה כי בבקשת ב"כ המערער הגיע למפנ"א ביום 18.5.29 דהיינו כשבועה חדשם לאחר ביצוע העבירה הנטענת.

עוד הפנה בית משפט קמא בהחלטתו לפסיקה הקובעת שיש להתייחס בדוקנות למועדים החוקיים. רק מקום בו מקבל הودעתו של הקנס לא ידע ולא יכול לדעת על קבלתה, או כאשר קיימות נסיבות חריגות אחרות,יטה בית המשפט להאריך את המועד להישפט. במקרה הנוכחי המערער לא תמן את טענותיו העובדיות בתצהיר ולא הוכיח כי הגיע את הבקשה להישפט למפנ"א במסגרת המועדים הקבועים בחוק. כיוון שהמערער ידע על קיום ההודעה, לא נמצא בית משפט קמא נסיבות חריגות שיש בהן להצדיק את קבלת הבקשה.

6. אשר לטענות הגנה המתיחסות לאי חתימת המערער על ההודעה, ואי התייחסות השוטר שערף את ההודעה במצב התנועה בכביש, למזג האויר ולטיבו של הטלפון בו נעשה לכארה השימוש, הפנה בית משפט קמא אל פסיקה המחייבת הצגת טעמים של ממש לביסוס טענות אלו. טעמים אלה אמורים להיות במסמכים וראיות בעלי פוטנציאל ממש לשינוי התוצאה. למשל הוכיח כל מסמך לבית משפט קמא, לא הוכח כי ייגרם למערער עיונות דין אם בקשתו לא תתקבל.

בית משפט קמא הוסיף והתייחס לזכות הגישה לערכאות וציין כי לא מדובר בזכות מוחלטת. יש לאזנה עם שיקולים אחרים. נוכח מגמת הפסיקה שלא לאפשר פתיחת שער בית המשפט בפני כל מי שמאחר בהגשת בקשה להישפט, ומثלא נמצאו נסיבות חריגות מצדיקות זאת, סבר בית משפט קמא כי אין נימוקים מיוחדים מצדיקים את קבלת הבקשה.

הערעור

7. המערער מיאן להשלים עם החלטת בית משפט קמא.

בהתudent הערעור נטען כי הבקשה להישפט הוגשה במועד וראיה לכך טמונה במרקם המshallוחים של רשות הדואר תוך ציון מספר פריט הדואר הרשום. נטען כי היה על בית משפט קמא להורות לרשות הדואר לברר למי שיר מספר פריט האמור. אם כך היה נעשה הייתה מתקבלת תשובה חד משמעית מרשות הדואר וההילך היה מתиיר. עוד נטען כי היה על בית משפט קמא להתייחס לטענות אותן העלה המערער במישור הראייתי. כיוון שהתמונה הכללית הייתה ברורה לא היה צורך בתצהיר לתמיכה בעובדות הנטענות. נטען כי נגרם למערער עוויל

ועיונות דין. לפיכך יש להתערב בהחלטת בית משפט קמא ולהאריך את המועד להישפט על מנת שהצדק יעשה גם "יראה".

8. לדין שהתקיים בערעוור לא טרכ המערער להתייצב, ממש כפי שלא התייצב לדין בערעוור הראשון. ב"כ המערער טוען כי המערער שרווי באבל אך לא הוגשה בקשה דחיה עובר לדין ואף לא ראה לתרמוכה בטענה זו. ב"כ המערער אף הבHIR כי אין מדובר במותו של קרוב משפחה מדרגה ראשונה, משכך ביקש לדון בערעוור בהיעדר המערער. בית המשפט קיבל את בקשה ב"כ המערער, למורת התנגדות המשיבה, ולמרות האמור בסעיף 208 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "חсад" פ").

9. בדיוןטען ב"כ המערער כי השוטר שערק את הודעה לא התקיים למסהן זיהה את ביצוע העבירה, לא התקיים למצב מג האוויר בעת האירוע, לא ציין את צבע הטלפון הנידי שלטענתו החזיק המערער, ואף לא ציין שראה את המערער משוחח בטלפון הנידי. ניתן להבין מהדברים שרשם כי הטלפון הנידי היה מונח על הימה. משכך, לגישת ב"כ המערער, המצבי הראייתי הצדיק את תיקון כתוב האישום והאשמה המערער בביצוע עבירה קלה יותר של אי אחיזת הימה בשתי הידים. השוטר אף לא ציין שהרכב היה בתנועה, לא ציין שראה את המערער משתמש בטלפון הנידי בעת שנאג, והוא עלי לפרט את האופן בו הבחן בביצוע העבירה. הוסבר שהמערער הגיע בקשה להישפט באופן אישי אך עותק הבקשה אבד. כך אבד אף המסמן המאשר את משלוח דבר הדואר הרשום. ניתן לבחון באמצעות הדואר וקיים במקום על פיסת נייר את מספר פריט הדואר הרשום המדובר. ניתן לבחון באמצעות מעקב המשלוחים שהפריט נשלח לפתח תקווה מקום מושב מפן'א ויש להניח שהתקבל.

לשיטת ב"כ המערער היה על בית משפט קמא להורות בצו על קבלת פרטיים בדבר המסמן שנשלח בדואר רשום, מקורי ויעודו. כך היה ניתן לחסוך את ההליך בכללותו.

10. אשר להodata, טוען כי בידי ב"כ המערער העמוד הראשון של הודעה בלבד. זה אינו נשא את דברי הנהג/מקבל הדוח. לאחר שנודעו הדברים שאמר המערער לכואורה, כרשות בעמוד השני של הודעה, טוען כי היה על השוטר שכתב אותם להזהיר את המערער בטרם רישום דבריו ולהסביר לו שדבריו יכולים לשמש ראייה בבית המשפט. שיחות בין שוטרים ונוהגים בטרם רישום דוחות עלולות להטעות את הנהגים, להביאם להodata בנסיבות שלא עשו, ולגרום לעיונות דין.

11. המשיבה בקשה לדוחות את הערעור ולהוtier את ההחלטה בית משפט קמא על כנה.

נותן כי המערער לא הציג כל ראייה לתמוכה בטענותיו ואף לא גיבה אותן בתצהיר. אף לא הוביל אליו נסיבות קיבל את מספר פריט הדואר הרשום שנכתב בכתב יד על דף נייר כלשהו. לא מדובר במסמך رسمي ובאים באמת איבד המערער את ספח הדואר הרשום היכיזה זה ניתן היה לקשור ביןינו ובין אותו מספר פריט אשר נכתב, לטענתו, על דף נייר. נוסף על כן, ניתן שלא ניתן לדעת לאיזו כתובות נשלח הדואר הרשום ומה היה תוכן המסמן שנשלח. צוין כי כאשר ב"כ המערער שלח בקשה נוספת להישפט בדואר רשום זו התקבלה וגם נענתה

במהלך פרק זמן קצר יחסית. אין חולק כי המערער קיבל את ההודעה מן השוטר והיה עליו לעמוד במועדים הקבועים בחוק לצורך הצורך הגשת הבקשה להישפט, אלא שהמערער לא עמד במועדים אלה.

12. אשר לטענות בדבר עייפות דין, הפנתה המשיבה לעמוד השני בהודעה בו נרשם דברי מקבל הדוח מהם עליה הודאה בביטוי העבירה שיוכסה למערער. מכאן שאף אין חשש לקיום של עייפות דין באם לא יוארך המועד להישפט. הסביר שטענותיו של המערער הן כליליות. אין בהן כדי עמידה בנintel ההוכחה המוטל על המערער. אף אין בהן כדי להצביע על נסיבות חריגות המצדיקות את הארצת המועד להישפט או את קבלת הערעור.

דין והכרעה

13. בחרתי את הנתונים שלפני וشكلתי עניינו של המערער.

14. ביום 19.10.17 רשם שוטר את ההודעה שלפיה בשעה 07:20 בקילומטר 7 בכביש 781 נהג המערער ברכב פרטי ובעת שהרכב היה בתנועה השתמש בטלפון שלא באמצעות דיבורית. השוטר פירט כי בהיותו רכב על אופנו משטרתי בכביש 781 לכיוון מזרח, עקף את רכבו של המערער מימין. כאשר נסע במקביל לרכב המערער הביט שמאלה וראה דרך שימוש חלון דלת קדמית שהיתה נקייה, סגורה ולא מדבקות, כי הנהג מחזיק בידו הימנית טלפון נייד מעל הגהה, ראשו מופנה לעבר הטלפון הנייד והוא ממשיך בנהיגה. השוטר סימן לנаг לעצור תוך שמירה על קשר עין רציף.

לאחר רישום ההודעה אמר המערער: "אמא שלחה לי הודעה".

15. המערער טען כי שלח בקשה להישפט בגין העבירה שיוכסה לו בהודעה כבר ביום 23.11.17. כל ראייה להוכחת טענה זו לא הוצאה. המערער צירף לתיק בית משפט קמא צילום של דף נייר עליי רשום מספר פריט דואר רשום, אולם לא ניתן לדעת מה תוכנו של פריט הדואר הרשום והאם הוא נשלח כלל בידי המערער. אף לא ניתן לדעת מה היה יעדו של אותו פריט. זאת הגם שעיל פי מעקב המשלוחים שצירף ב"כ המערער אותו פריט דואר רשום הגיע לפתח תקווה ונמסר ביום 26.11.17 בשעה 10:56:52 ברכבת חנניה 9 בידי דור אשר פרטיו צוינו במעקב המשלוחים. באם היה פריט הדואר הרשום מגיע למפן"א, אך סביר הוא כי המערער היה מקבל תשובה על פניו ובהמשך בקשהו אף הייתה נוענית. כך קרה מספר חודשים לאחר יותר שעה שב"כ המערער שלח את פניו למפן"א.

16. בצדך צינה המשיבה כי טענות המערער לא גבו בבדל ראייה, ויתריה מכך לא נתמכו בתצהיר. בנסיבות אלה, לא ניתן היה לקבל את הטענה לפיה המערער הגיש את בקשתו להישפט במסגרת התקופה שהוקצתה לכך בחוק.

17. אשר לבקשת הארצת המועד להישפט, אני סבור כי הוצגו נסיבות חריגות ומיעדרות אשר היה בהן

להצדיק את הייערות בית משפט קמא לבקשתה. לא הוברר על שום מה לא הוגשה בקשה להישפט במועד ומדוע החלטת המערער לאחר מספר חודשים לפנות לבא כוחו אשר הגיש בקשה להישפט ארבעה חודשים לאחר תום התקופה בגדירה ניתן היה להגיש בקשה זו.

.18 אף לא שוכנעתי כי נגרם למערער עייפות דין שעיה שלא התקבלה בבקשתו. על פני הדברים ההודעה שקיבל מפורטת ומונמקת דיה. יתרה מזאת, נראה כי המערער אף הודה במיחס לו. הנסיבות אשר תוארו בהודעה, מתישבות לכארה עם החזקת טלפון נייד בגובה מסוים מעל הagina במהלך נהיגה, על מנת לקרוא הודעה טקסט שהתקבלה באמצעות הטלפון הנייד. מעשה זה עולה בקנה אחד עם תגבורת המערער שנרשמה בהודעה.

.19 ברע"פ 7839/08 קורנפלד נ' מדינת ישראל (10.11.08) נקבע -

"כל שփץ המבוקש למונע את הרשותו או להביא לביטולה, היה עליו לעשות כן בגדידי המועדים שנקבעו לכך בחוק. אמןם כבר נפסק, כי יתכו נסיבות בהן תתאפשר סטייה מסדר הזמנים האמור, לרבות מקום בו לא ידע ולא יכול היה הנאשם לדעת כי תלוי ועומד נגדו כתוב אישום (רע"פ כוכבי הנ"ל). עם זאת, אין עניינו של המבוקש נמנה עם מקרים אלו. המבוקש מודיע היה לעובדה כי בכל-הרכב אשר רשומים על שמו נעשה שימוש בידי עובדי החברה וכי דו"חות אשר מתקבלים בחברה בקשר ברכבים אלו, מטופלים ברגיל על-ידי הממונה על צי הרכבים. בנסיבות אלו, תמים דעים אני עם מסקנת בית-המשפט המחויז, ולפיה האחריות לקיום של רישום מסודר לעניין השימוש ברכבים, ושל הנחיות מתאימות לעניין הגשת בקשות לביטול הדו"חות, רובצת לפתחו של המבוקש. המבוקש עולה כי אף במקרים דומים בעבר לא הקפיד הממונה על משלוח בקשות הביטול במועד. מכל מקום, בוודאי לא ניתן לומר בנסיבות אלו כי לא יכול היה המבוקש לדעת כי תלוי ועומד נגדו כתוב אישום, באופן הצדיק סטייה מהמועדים הקבועים בחוק להגשת בקשה לביטול הדו"חות".

באוטו הליך טען המבוקש לעייפות דין בכך שהדוחות שהגיעו למשרדי החברה שהוא בעל מנויות בה הועברו לממונה על צי הרכב, מבלי שהמבחן ידע על כך. חרף העובדה שהרכבים רשומים על שמו, בוצעו עבירות התנוועה בידי אחרים. משכך, הנחה המבוקש את הממונה על כל-הרכב לפנות למשיבה בבקשת להסביר את הדוחות על שם העובדים. בנסיבותיו נדחו מהטעם שהוגשו בחולוף המועד הנקבע בחוק ופניות נוספות מטעם המבוקש בעניין זה נדחו אף הן.

- נקבע ברע"פ 4122/17 אדרי נ' מדינת ישראל (22.4.18)

"מסקנתן של הערכאות הקודמות כי הנימוקים שהמבחן העלה כהסביר לאי הגשת הבקשת להישפט במועד, אינם מצדיקים את אי-עמידתו במועד - מקובלות עליה". הטעמים שבגינם המבחן טוען שיש לאפשר לו להגיש בקשה להישפט תוך חריגה מהמועדים הקבועים לשם כך בחוק, אינם מצדיקים על נסיבות שהיו מעבר לשליתתו של המבחן ואשר מצדיקים חריגה מן המועדים הקבועים בחוק".

באוטו הлик טען המבוקש כי הדוח אבד לו ועיכובים שונים מנעו ממנה לגייס את בקשתו להישפט במועד, בין היתר בשל חגים וחופשות. כן טען כי שוטר התנוועה שמסר לידי את הדוח סילף את דבריו והוא אף מחזיק בידו תמלול של שיחתו עם השוטר המוכיחה את טענותיו. המבוקש טען, כמו המערער בענייננו, כי דחית בקשתו להארכת המועד להישפט מנימוקים פרוצדוראליים, איננה מוצדקת.

20. בענייננו לא הובחר ונומך השינוי בהגשת הבקשה. לא נמצא אפוא טעם ממשי המניח את הדעת להגשת הבקשה בידי ב"כ המערער ארבעה חדשים לאחר תום התקופה שנקבעה בחוק להגשתה. לא טוען כי המערער היה מנווע מהגיש את הבקשה להישפט במועד. אף לא נמצא נסיבות אחרות המצדיקות את קבלת בקשתו.

21. נוסף על כל אלה, התנהלות המערער מעוררת קושי.

המעערר ביקש מבית משפט קמא, ושב וביקש מבית משפט קמא לאחר העreauר הראשון, שיפתח שעריו וייתן לו את יומו הדיוני. עם זאת, כאשר נפתחו עבורי המערער שעריו ערכאת העreauר וניתן לו יומו בבית המשפט, לא טרח המערער לנצלו ולא התיצב לדין. המערער אף לא הגיע בקשה לדוחות את הדיון באם נבצר ממנו להתייצב. אצ"נ שנית כי גם לדין בעreauר הראשון לא מצא המערער לנכנן להתייצב. באותו הлик טען בא כוחו כי המערער חולה, אך גם באותו מועד לא הוגשה כל ראייה לתמיכת בטענה זו.

22. טענה ראייה לעיון נטעהה מפני ב"כ המערער לראשונה בדיון. לטענת ב"כ המערער על אנשי משטרת העורכים והודעות תשולם קנס בעקבות עבירות לכ准确性ות SMB צעדים נהגים להזהיר את הנהגים שדבריהם עלולים לשמש ראייה בהליך משפטי. יש לשקל אם דברי הנהג בנסיבות אלו קבילים הם כראייה לחובתו, או שמא עניין לנו רק בשאלת משקל הדברים.

[ראו דיון בסוגיות דומות: רע"פ 2538 בר נ' מדינת ישראל (24.5.11); דנ"פ 1668/13 ארביב נ' מדינת ישראל (6.6.13); רע"פ 8860/12 קוטלאיר נ' מדינת ישראל (16.1.14); עפ"ת (מחוזי נצרת) 12-12-03-7564 גלבוע נ' מדינת ישראל (29.4.12) בפסקאות 29-24; ת"ת (שלום לתעבורה ב"ש) 3464/07 מדינת ישראל נ' גריافت (10.10.07); תח"ע (שלום לתעבורה ת"א-יפו) מדינת ישראל נ' אקרמן (6.12.18).]

במקרה דנן, מכיל הנسبות אינם מצדיק את הרחבת הדיון בטענה. סבורני כי יהיה מקום לשקל אותה בהליך המתאים ביום זאת. זאת בפרט שבית משפט קמא לא התייחס אל טענה זו בהחלטתו שכן דברי הנהג/מקבל הדוח לא עמדו נגד עניינו.

23. משאלו פני הדברים, אין סבור כי נפל פגם בהחלטת בית משפט קמא, ודאי לא פגם המצדיק הטעבות. אין בידי אפוא להיעתר לעreauר.

המעערר רשאי לשלם את הקנס שנקבע עד ליום **18.4.19**.

ב"כ הצדדים הסכימו שפסק הדין ינתן בהיעדרם.

המציאות תשלח את פסק הדין לצדים וכן למרכז לגביית קנסות, הוצאות וAGEROT.

ניתן היום, ז' אדר א' תשע"ט, 11 פברואר 2019, בהעדר הצדדים.